

bliver ansat i Skolevæsenets Tjeneste, kan Ministeren i Henhold til sidste Bestemmelse i Paragraffen lade en saadan Mand faa Ansættelse. Men give ligefrem en særlig Ret for disse Mænd til at søge Ansættelse der, har man ikke ment, var heldigt, idet man har ansat det for ønskeligt, at de Mænd, der fra Begyndelsen af ere uddannede til Lærergerningen, ogsaa skulde have særlig Ret til at søge disse bedre Embeder i Byerne. — Ændringsforslag Nr. 6, der ligeledes er stillet af Udvalget, og Ændringsforslag under Nr. 7 angaar Kommunernes Pligt til at udrede Lønninger. Forudsætningen for denne Lov er jo, at Kommunerne skulde udrede de ny Lønninger uden at komme til at svare yderligere Bidrag. Loven er saaledes indrettet, at de bestaaende Lønninger skulde ogsaa slaa til til de ny Embeder, som det bliver nødvendigt at oprette i Kommunerne, og for at faa det rigtig tydeliggjort er Ændringsforslag under Nr. 6 stillet. Det hedder deri udtrykkelig, at det ikke skal kunne paalægges nogen Kommune at udrede mere end det til denne samlede Værdi svarende Beløb for at bringe Begyndelseslønningerne op over de laveste Satser. For at det kan blive mere tydeligt, maa det maaske være mig tilladt at nævne et Eksempel. Jeg tager dette fra en Kommune, hvor der er to faste Lærerembeder, og jeg skal nævne deres Indtægter. Det ene Embede har 6 Tdr. Rug og 35 Tdr. Byg. Sætter man de 6 Tdr. Rug til 60 Kr., de 35 Tdr. Byg til 300 Kr., har man der 360 Kr. Dertil komme Skolepenge 80 Kr., Offer og Accidenser 220 Kr., Kirkesangerløn 20 Kr., Kirkebylærerløn 20 Kr., Jordlod og Fourage 200 Kr. — det er jo kun et lille Embede, her er Tale om — det bliver tilsammen 900 Kr. foruden Bolig og Have, som holdes udenfor, da det ogsaa skal gaa over til den ny Lærer. Det andet Embede lønnes med Rug: 60 Kr., Byg: 300 Kr., Skolepenge: 60 Kr., Offer og Accidenser: 200 Kr., Jordlod: 200 Kr., tilsammen 820 Kr. Det bliver en samlet Lønningssum paa 1720 Kr. Men nu er der ved den ene Skole 80 Børn, det er for meget efter dette Lovforslags Bestemmelser, og der skal altsaa foretages Nedsættelse af Børneantallet ved Oprettelse af en ny Klasse eller paa anden Maade. Nu har man 1720 Kr. i samlet Lønningssum. Derfra gaar 150 Kr. til Kirkesanger- og Kirkebylærerforretninger, tilbage er da 1570 Kr. Med dette skal man da komme ud af det saaledes, at Forholdene blive ordnede i Overensstemmelse med Loven,

og da kan der til 2 Førstelærere, altsaa en ved hver Skole, blive 600 Kr. til hver. Tilbage er 370 Kr., hvorfor der kan skaffes en Forskolelærerinde til den ene Skole. Sogneraadet kan selvfølgelig tage i Stedet for en Forskolelærerinde en Andenlærer, og ønsker Sogneraadet det, kommer det til at gaa 130 Kr. højere op, og vil det have det ordnet saaledes, at der bliver en ny Skole i Sognet med en Enelærer, maa det gaa endnu højere op, nemlig til den mindste Løn for en Enelærer. Men til at gaa op over den mindste Løn kan man ikke tvinge Sogneraadet, naar Ændringsforslaget under Nr. 6 bliver vedtaget. Det er et Punkt, som vi ved samtlige Forhandlinger af Loven have holdt paa, og som der i Fællesudvalget heller ikke er vist absolut Uvillighed imod fra Landstingets Side; og Ministrene, baade den ærede nuværende Kirkeminister og den tidligere, have udtalt, at det var Forudsætningen for Loven. Derfor har man i Udvalget let kunnet enes med Ministeren om dette. Det andet Forslag angaar det samme Forhold. Det drejer sig om Kommuner, der mulig kunde faa Pengefortjeneste ved Lovforslagets Gennemførelse. Der kan være Kommuner, som ved Omordningen af deres Skolevæsen efter dette Lovforslag kunne blive stillede saaledes, at de nuværende Lønningssummer tilsammen tagne ere større, end selve de højeste Begyndelseslønninger kræve, saa at der kan blive et Overskud, og dette Overskud gaar da ind i Kommunens Kasse. Ministeriet har — oprindeligt stod det ikke i Lovforslaget, det er kommet ind senere — foreslaaet at indsætte en Bestemmelse i sjette Stykke af § 21 om, at i saa Tilfælde skulde Begyndelseslønningen forhøjes endogsaa ud over det allerhøjeste, nemlig 1,100 Kr. Det hedder herom i Lovforslaget: Navnlig skal saadan Forhøjelse finde Sted, hvor Kommunens samlede Bidrag til dens Lærerlønninger, uagtet Anvendelsen af de højeste, oven angivne Begyndelseslønninger vil blive væsentlig ringere end hidtil. Vi have ikke ment, det var rigtigt, naar man regulerer Lærerlønningerne, da, foruden at have disse Spring fra det allerlaveste, 600 Kr., og i Undtagelsestilfælde, op til 1,100 Kr., der er det højeste, desuden at kunne gaa endnu højere. Naar man saaledes regulerede Lønningerne, have vi ment, at Kommunerne skulde tjene det Plus, der kunde blive, medens de i andre Tilfælde, hvor det gælder om at bringe Begyndelseslønningen op til det laveste, skulde gøre det. Vi have ikke ment, selv om enkelte Kommuner ogsaa skulde kunne tjene ved